

TÜRK DİLİ

CUMARTESİDEN ÖZGE GÜNLERDE VE ER ÇIKAR.

Şesi Başyazganı: Bilecik sayıyı HAYRİ KARAN
Çıkarım Genel Çevirgeni: K. E. AKMAN

Türk Dili Evi Balıkesir
Yıllığı: 800, altı aylığı 400 kuruştur, sayısı 3 kuruş
Günü geçmiş sayılar 25 kuruştur.

Türkiyenin Nüfusu On Yedi Milyonu buldu.

Irak Dış işleri Bakanı Ankaraya Geldi.

Nuri Paşa başbakanımızın öğle yemeyinde bulundu ve Atatürk tarafından kaaul edildi.

Ankara, 30 (A.A.) — Irak Dış işleri Veziri Nuri Paşa dün şehrimize gelmiştir.

Ankara, 30 (A.A.) — Irak Dış işleri veziri Nuri Paşa bugün öğle yemeğini Başbakan İsmet İnönü'nün köşklerinde yedi. Ve akşam üzeri Çankaya köşkünde Atatürk tarafından kabul edildi.

Ankara, 30 (A.A.) — İçeri işleri Bakanı Şükrü Kaya İstanbul'dan ve Cümuriyet Halk Fırkası Genel kâtibi bay Recep Peker Kütahya'dan dün dönmüşlerdir.

Atatürk

Türkiyenin Nüfusu On Yedi Milyondur!

Gizli doğum ve ölümlerin kaydı bu neticeyi veriyor.

Ankara, 30 (TÜRK DİLİ) — Nüfus umum müdürlüğü, Türkiye dahilinde gizli katılmı ve kütüğe yazılmamış olup bundan evvel yapılan nüfus kaydının neticesini almıştır. Bu netice gösteriyor ki, nüfusumuz kütük kaydını esas tutulmak üzere

16.720.000 i bulmuştur. Yani Türkiyede son nüfus tahriri ile şimdiki rakam arasında hemen hemen 2.5 milyon fark vardır. Maamafih, kurultayın verdiği karar dahilinde kayıt muhamelesi devamdadır ve bu son rakamında yüksekliği umulmaktadır.

Uluslararası Çalışması.

Bu çalışma nikbinlik göstermemekle beraber gelecek yıl için büyük ümitler beslenmektedir.

Cenevre, 29 (A.A.) — Uluslararası genel kâtibi yıllık çalışma bilançosunu neşretmiştir. Bu faaliyet fazla nikbinlik göstermemekle beraber gelecek yıl için büyük ümitler beslenmektedir.

Bu bilançoya 1933 buhranlarından sonra 1934 yılı silâhlanma müzakerelerinin geri bırakılması ve uluslararası münasebetlerinin zorlaşmasını kaydettikten sonra Afganistan ve Sovyetler birliğinin uluslararası derne-

ğine girmesi Sar reyiamının bir ulus içinde ve bitarafa ne hazırlanmasını ve nazik bir mesele olan Macar Yugoslav ihtilâfının halini memnuniyetle bildirmektedir. Teknik kurumlar faydali işler görmüşlerdir. Buna binaen Bay Benes bilançonun tanziminden sonra neticenin hiçbir suretle ümit kırıcı olmadığını ve müsbet hayırkâr kuvvet ve temayüllerin tahrikâr kuvvetleri mağlûp ederek felce uğrattığını söyleyebilmektedir.

Bu hayırkâr kuvvetler arasında, öa safta uluslar derneği bulunmaktadır. 1934 yılındaki siyasal işlere gelince bilanço, lâtin Amerikası meseleleri üzerinde durmakta ve Peru - Kolombiya ihtilâfının neticelenmesinden dolayı sevincini gösterdikten sonra bütün azanın silâh ambargosunu kabul etmeleri suretile Şako ihtilâfının da neticelenmesi için yapılan gayretleri zikrelemektedir. Uluslar derneği (Entelektuel) iş birliği çalışmaları [Devamı ikinci sayfada]

Türk - Elen Dostluğu

Elen Başvekili bay Çaldaris gazetecilere neler söyledi?

İstanbul, 30 (TÜRK DİLİ) — Yunan başvekili M. Çaldaris, Türk-Yunan münasebatı ve son konuşmalar etrafında Yunan gazetecilerine yeni beyanat vermiştir. M. Çaldaris, iki devlet adamları arasında karşılıklı menfaate ve bugünkü duruma taallük eden işlerin konuşulduğunu fakat bu meyanda kisve kanunundan mülhem olarak papas kıyafetinin bahse mevzu olmadığını söylemiştir.

Bay Çaldaris

Dil

Çalışması

Komisyon tetkiklerini bildirdi.

Ankara, 30 (TÜRK DİLİ) — Movcu dergi ve derlemeden başka umumî şekilde kullanılmaya esas olmak üzere yeni bir komisyonun hazırlanması seçildiğini bildirmiştir.

Bu komisyon faaliyetine devam etmektedir. Şimdiye kadar yapılan tedkiklerin neticesinden anlaşılacağına göre (her, hep, herf kelime, şey, saat, vakit, laf) kelimelerinin aslı Türkcedir. Komisyon tedkiklerini bitirmiş ve kararını vermiştir.

Balkan ökonomi konseyi

Ankara, 30 (A.A.) — Bu ayın onunda Atınada toplanacak olan Balkan ökonomik konseyinde bulunacak olan Türk milli komitesi azası yarın İstanbul'dan Atınaya gidecektir.

Cümuriyet Halk Fırkası nahiy ve kaza kongraları.

Ankara, 30 (A.A.) — Cümuriyet Halk Fırkası vilâyet kurumları ocak ve nahiy kongreleri bitmiştir. Merkez ve mülhakattaki kongrelerin en ziyade göze çeken tarafı sıcak ve slakal olmakla beraber bayanların da bu kongrelere iştiraki ve firkamızda faal mevkiler almalarıdır.

Macar

Hükümeti memurların kusurlarını meydana çıkarmak için geniş tahkikata girişti.

Budapeşte, 29 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor: Dışarı işleri bakanı Bay De Kanya, Pest Naplo gazetesine beyanatta bulunarak Cenevre konuşmalarının büyük diplomasî imtihanı olduğunu, Macaristanın prestijini korumuş ve uluslar kurumunun otoritesini Mukafaza etmiş olduğunu söylemiştir.

Bay De Kanya, sözüne devam ederek demiştir ki:

« - Macaristan hükümeti Macar memurlarının muhtemel hatalarını, kusurlarını ortaya çıkarmak için geniş bir tahkikata girişmiştir. Ancak uluslar kurumunun almış olduğu kararda dahil bu hatalardan ve kusurlardan ancak bir ihtimal olarak bahsedilmiştir »

Macar hükümetinin önceden yapmış olduğu araştırmalar, zorbalık kurumları ve zorbaların ıeraatı hakkında kendisine malûmat verilmemiş olmasından dolayı güçlükle karşılaşmıştır.

Macaristanın dışarı işleri siyassası daima barış sever uzlaşmayı arar bir zihniyeten mühem olmuştur. Macaristan her zaman doğrudan doğruya müzakerelerde bulunmaya hazır olduğunu ilân etmiştir. Fakat bu müzakerelerin hukuk beraberliği esasına dayanması şartıdır.

Tuna havzasında barışın berkitilmesi bir takım devletler grubu tarafından yapılan diktatörlük şeklinde telâkki ve tasavvur edilemez.

Roma misakına - Bazı şartlar altında - her devlet girebilir. Roma protokollarının şumul dairesi geniş olsun veya geniş olmasın bu protokolları ilham etmiş olan fikirlerin telâkkisine bağlı bir şeydir.»

Ökonomik

Hayatımız her gün daha çok eyleşiyor.

Ankara, 30 (TÜRK DİLİ) — Memlekette ökonomik hayatta gözle görülen ve rakamlarla tesbit edilen çok iyi bir kumildama vardır. Son tesbit edilen malûmata göre memleketimizdeki fabrikaların istihsalât kıymetleri bir sene içinde onaltı milyon lirâlık büyük bir fark göstermiş ve yükselmıştır.

Cümuriyet Meydanı Ve Yollar Genişletiliyor.

Hükümet caddesi genişletilecek pazar yerinin yapılmasına hemen başlanacaktır.

belediyeye ait akarlar satılığa çıkarılıyor.

Genişletilecek olan hükümet caddesi

Vali ve belediye başkanı Bay Salim Gündoğan ken t'n bayındırlığı yolunda başladığı güzel çalışmasına devam etmektedir.

Başkanın teklifi ile dün belediye encümeni bir karar vermiştir: Belediye akarları satılacak parası

ile hükümet caddesi genişletilecek.Cümuriyet meydanı büyütülecek ve Ali Şuuri okulu karşısındaki arsalarla bir pazar yeri kurulacak.

Duyduğumuza göre bütün bu işlere belediyeler (Devamı ikinci sayfada)

Türk dili ile duygular:

Çizmeden Yukarı!

Ne güzel sözdür şu: Çizmeden yukarı çıkmak.

Çizmece, çizmeden anlâr. Terzinin diktiği ceketin iğrilikliğini düzeltmeğe, terziyi bu yolda bilgilendirmeğe kalkışan çizmeceye ne kadar gülünse yine azdır. Terzinin de kendi iş sınırından ne bir karış aşağıya karışması doğru olabilir.

Kafa işi de böyle..

Onda da çizmeden yukarıya çıkmamak gerek. Az bilgili bir kafanın bütün gücünü verse de kavriyamiyacağı işlere karışması ve bu, böyle olmamalî, şöyle olursa daha iyi olur gibi yavan sözler gevelemesi, çizmececinin, terziye terzilik taslamasından daha az gülünç değildir.

Çizmececinin, terzinin işine karıştığı az görülmüştür. Ne kadar iyi..

Lâkin. Kısr kafanın; olgun kafaya öğüt vermeğe kalkıştığı ve onun tam olarak yaptığı işe eksik diye tertir tepindiğini çok gördük ve duyduk. Ne yazık ki görmekteyiz de..

Hele, çizmeden yukarı çıkmayı kendilerine iş idinen «özde yazıcılar!»

Yüreğim yaniktir bu özde yazıcılaradan doğrusu..

Neden mi?

Çünkü onların tek bir ülküsü vardır ve bu ülkü de şudur:

Çizmeden yukarı çıkmak..

Bir «özde yazıcı» hep bu kötü ülkü için çalışır, didir. Onun; masa önüne oturması, kâğıdı önüne çekmesi, kaleme uzanması, kâfasının varını, yoğunu bir yumak gibi didik didik etmesi hep çizmeden yukarı çıkabilmek içindir.

Bir «özde yazıcı» kısr kafası ile olgun kafaya öğüt verir: Sevinir.

Tam işe yarım diye barbar bağıır: Bâ-bürleñir..

Dosdoğru gidenlere kendisinin de sonu nereye çıkacağını kesdiremediği eğri bir yol gösterir: Övünür.

Bütün bu sevinmeler, bâbürleñmeler, övünmeler çizmeden yukarıasına karışmaktan doğar.

Dedim ya, yüreğim yaniktir benim bu sözde yazıcılarından..

Ne olurdu sanki?..

Bu sözde yazıcılar da tam işe yarım, doğruya eğri demekten; olgun kafaya öğüt vermekten vazgeçseler de işinin eri olan terziye dikiş öğretmeğe kalkışan delidolu bir çizmececi gibi gülünç olmasalar..

Ya sonra ülküleri mi ne olacak?. Adam siz de böyle ülkü olmaz olsun..

Cevdet Aydemir

Satılık İngiliz Tayları.

Karacabey Harası

Müdürlüğünden:

Karacabey harasında yetiştirilen pedigrileri mükemmel anadan ve babadan yarışçı 933 doğumlu dördü erkek beşi dişi dokuz baş safkan İngiliz tayı 12 - kânunusani 935 inci cumartesi günü saat on dörtte her baş ayrı ayrı açık artırma suretile satılacaktır. Bu taylar İngiliz tay yarışlarına iştirak edebilecek evsafadırlar.

Pedigrileri, mufassal eşkallerile fotoğrafları Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Balıkesir haytar müdürlükleriyle Ankara atlı spor kulübüne ve İstanbul sipahi ocağına gönderilmiştir. Satışa iştirak etmek isteyenlerin satış gününde teminatlarla birlikte hara merkezinde bulunmaları ilân olunur.

313-4

Balıkesir Ziraat Çevirgenliğinden:

Kepsüt ziraat mektebine ait Yılanlı ve Hendekli çayırlarının senelik icarına talip zühur etmediğinden 15-12-934 tarihinden itibaren bir ay için 'e pazarlık suretile icara verileceğinden taliplerin Ziraat Müdüriyetine müracaatları ilân olunur.

(315)

Balıkesir Ziraat Çevirgenliğinden:

Mülga Kepsüt ziraat mektebinde mevcut çürük samana talib çıkmadığından 17-1-935 tarihinde ihalesi icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrde Ziraat Müdüriyetine müracaatları ilân olunur.

(316)

Balıkesir Ziraat Çevirgenliğinden:

Mülga Kepsüt Ziraat mektebinde mevcut beş bin dokuz yüz kilo buğdaya talib çıkmadığından 17-1-935 tarihinde ihalesi icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrde Ziraat Müdüriyetine müracaatları ilân olunur.

(317)

Balıkesir Evkaf Çevirgenliğinden:

Evkafı mazbutadan Havva hatun vakfından millî kuvvetler caddesinde 89 no. lı fevkanî yazıhane 31-5-935 gününe kadar müddetle kiraya verilmek üzere 10-12-934 gününden itibaren yirmi gün müddetle artırmaya çıkarılmıştır. Yirmi gün müddetle artırmaya çıkarılmıştır. 1-1-934 salı günü saat 15 de Evkaf Müdüriyetinde artırma yapılacağına talip olanların müracaatları.

(303)

Doktor

Memduh Ahmet

ÇOCUK

hastalıkları mütehasısı.
Muayenehanesini postahane civarında Zemen sokağına nakletmiştir.

AVUKAT

H. Tefik - Sadık
DAVAVEKİLİ
YUSUF KENAN

Yazıhanesi hükümet caddesinde Ahmet çeşmesi karşısında Merkez ve kazalarda her nevi dava kabul ve suratle neticelendirilir.

Geldi! Geldi! Geldi!

Aylardanberi sabırsızlıkla beklenen
ORMAN ÇİFTLİĞİ

Bira Fabrikası Mamulâtı

ANKARA BİRASI
GELDi GELDi GELDi

Toptan satış yeri:

BANDIRMA BAKKALİYESİ

Her bayi ve Lokantada arayınız!

Balıkesir Doğum ve çocuk bakımevi

1 - Vilâyetin merkez ve mülhakata, şehir ve köyleri ahalisinden müracaat eden gebelerin tabii ve müşkülâtı her nevi doğumlarını ve alelumum kadın ameliyatlarını müessesede meccanen yapar. Çocuk düşürmek tehlikesinde bulunanları da kezalik meccanen yatırarak tedavi eder.

2 - Süt çocukları ve iki yaşına kadar olan küçük hasta yavruları dahi müessesede yatırarak her zaman meccanen tedavi eder.

3 - Süt çocuklarının bakım tarzları bakımında müstakbel validelere ve gebelik esnasında vukuu melhuz arızalara karşı tatbiki lâzım gelen tedavi ve tedbirlerin alınmasını da gebelere öğretmek üzere dersler verilir.

4 - Cumhuriyetimizin Balıkesire bahşeylediği faideli ve hayırlı müesseseden muhterem halkımızın istifadeye koşmaları lâzımdır.

TURKDİLİ neşriyatından:

Doğru Yol..

YAZAN: M. CEVDET

Bir perdelik mektep temsili

Fiyatı: Beş kuruştur.

İdare evimizde ve her kitapçada bulunur.

Balıkesir askerî satın alma komisyonundan:

Balıkesir askerî kıtaatı ihtiyacı için açık eksiltme dört bin kilo toz şekeri beş yüz kilo kırmızı biber, yüz kilo çay satın alınacaktır.

İsteklilerin eksiltme günü olan 13-2. Kânun-935 pazar günü saat onbirde 155 lira muvakkat teminat akçasile birlikte kolordu karargâhı civarında askerî satın alma komisyonuna müracaatları.

324

ALTIN MAKAS

Üç buçuk sene Almanyada tabsil etmiş sanatın bütün inceliklerine vakıf Berlin terzi akademisinin aliyülâla derecede makastarlık şehadetnamesini ve ayrıca şeref diplomasını haiz

MUHARREM HASBI

Erkek ve Kadın terzihanesi

Makastarı bulduğum hanımlar terzihanesinin imal ettiği manto, tayyar ve balo elbiselerini görünüs. En zarif geyinmiş hanımefendiler, en sık geyinmiş beyefendiler Altın makasın muhterem müşterileridir. Modellere muvafık olmaları ve sevilmiyen elbiseler derhal tatbik edilir.

Güzel ve pahalı olan kumaşlarınızı yalnız ALTIN MAKASA biçtiriniz.

Çünkü 18 senedir hali faaliyette bulunan Altın makas atelyelerinde şık biçilmiş zarif dikilmiş elbiselerinden şikâyet eden görülmemiştir.

Erkek atelyesi postahane sokağı No. 50

Hanımlar atelyesi Karoğlan mahallesi ikneci sokağı No. 24

Yeni sene münasebetile
BÜYÜK GALA MÜSAMERESİ

31 Birincikanun Partesi akşamı.

Şehir Sinemasında

Çok zengin ve eğlenceli Program. Tali tecrübeleri, sürprizler ve saire... Biletlerinizi şimdi aldırınız. Fiatlarda zam yoktur.

Romatizma ve soğuk algınlıklarına çare

**Türk Elektrik
Termoforu**

Balıkesir: yeşillide No. 32 Kuyumcu Ahmet Çaytay

Ökonomi Bakanlığının 18 şubat 1933 tarih ve 1499 numara ve on beş senelik ihtira beratını haizdir. Muhterem hekimlerimizin tavsiyesile romatizmalarda, asabi hastalıklarda, terlemede, sıcak kum ve hava banyo ve pansumanlarında istimal olunmaktadır. Hararet için sandalyalara ve yatak içerisine vesair lüzum görülen yerlerde konulabilir. Her memleketin voltuna göre her şekil ve ebadda imal edilir. - TEMİNATLIDIR

Satış yerleri: İzmirde Peştemalcılarda Seydi Şehirli Mehmet Tevfik elektrik ticarethanesi.

Bursada Setbaşında Ahmet Tevfik eczahanesi
İstanbulda Mısır çarşısında attar H. Hüsnü ve mahdumları
ve Galatada Voyvoda caddesinde edkardölevi elektrik deposu.
Ankarada Evliya zade itriyat ve ecza deposu.
Sivas ve Samsunda İbrahim Ferit ışık elektrik depoları.
Konyada Ali Ulvi tuhafiyeye ve gramofon ticarethanesi
Afyonkarahisarda Hüsnü Rıza İstanbul eczahanesi.
Uşakta diş tabibi Bay Yusuf.

ŞEHİR SİNEMASINDA

30 Kânunuevel pazar dan itibaren

İki büyük artist..

Albert Prejean ve Mary Glorya

Tarafından temsil edilmiş olan

SEVDA MACARALARI

— Komedi operet —

Çok neşeli, ince, zarıf ve eğlenceli olduğu kadar da hissi ve edebi bir filimdir. Çok memnun kalacaksınız.

İLÂVETEN.. FOKS JÜRNAL.

Pek yakında..

**ÇINGENE HIRSI
KOHEN KELLİ**

Ve...

Okuyucularımıza Bir Kolaylık.

Aşağıya bastığımız rehber tablo halkımızın her türlü ihtiyaçlarını en rahat, en iyi, en ucuz ve en sağlam şartlarla nerede, kimlerden karşılayabileceklerini gösteriyor.

Rahat bir otel istiyorsunuz.. Hangi oteli tercih etmelisiniz?

Hangi bakkalda temiz mal bulunur?.

Nerede eğlenebilirsiniz?

gibi türlü suallerin cevaplarını bu tabloda arayınız..

TRİKOTAJ: Mehmet Servet örme evi, Kuvayi milliye caddesi numara: 98

KIRTASIYE: Mustafa Fehmi. Hükümet caddesi postahane sokağı.

OTEL : kaptan zade Oteli .. Kuvayi milliye caddesinde..

AVUKAT: Emin Vedat bey... Hükümet caddesinde.

BERBER : Moda berberi Sabri bey. Hükümet caddesinde.. Darbali oteli altında.

TUHAFIYE: Müftü zade Abdullah tuhafiyeye ve gülşen kolonyacısı.. Abacılar caddesi No. 31

LOKANTA: Sabri Lokantası: Şah Mehmet sokağı numara 18

BAKKAL: Balık pazarı bakkaliyesi. Osman Nuri Paşa camii caddesinde.. Meyhane boğazında Bandırma bakkaliyesi Ahmet Hilmi efendi. Bilümmiçkiler, konserve ve şeker çeşitleri.

TERZİ : Mustafa bey.. Postahane sokağı No. 47 Terzi ve örücü Celâlettin bey. Kuvayi milliye caddesi No. 163

ŞEKERCİ : Ahmet Nuri efendi: Balıkesirin en eski şekerçisi Hükümet caddesi, postahane sokağı numara: 24

MANİFATUR: Tavşanlı Zade Fahri bey. Fantazi manifatura ve kumaş mağzası. Kuvayi milliye caddesi numara: 52

HIRDAVAT: Cumalı Hasan — Yapı ve rençper düzeni demir hırdavat, boya, cam, çimento vesaire. Saraçlar başı.

En İyi Bayram Hediyesi!

Yaklaşan bayram için hediyesi düşünüyorsunuz?

O halde hükümet caddesinde şehir sineması adresine müracaat ediniz. Hediye olarak kutu şekerleme, çikolat ve ayrıca Ramazan için ve REÇELLERİ orada bulacak ve ucuz olarak tedavi edilecektir.

İzmir - İstanbul şekerisi Mehmet adını taşıyan şekerleme, çikolat ve ayrıca Ramazan için ve REÇELLERİ orada bulacak ve ucuz olarak tedavi edilecektir.

TÜRKDİLİ Neşriyatından:

Çocuklar için.

Yazan: Mehmet Cevdet Hayat bilgisine uygun olarak yazılmıştır. Her kitapçıda satılır.